

Nejra Hodžić, dr.med. - Završni magistarski rad

Fakultet/Akademija	TEHNOLOŠKI FAKULTET
Tip Rada	Završni magistarski rad
Kandidat, zvanje	Nejra Hodžić, dr.med.
Naziv Teme	Prehrambene i životne navike žena oboljelih od dijabetesa sa depresivnim tegobama
Rezime/Abstract	<p>Depresija je među deset vodećih uzroka dizabiliteta i preuranjenje smrti. Depresivni poremećaj je na četvrtom mjestu po učestalosti u ukupnoj populaciji a Svjetska zdravstvena organizacija predviđa da će depresivni poremećaj do 2020. godine postati drugi po redu zdravstvenih problema u svijetu. Višestruko je češća kod tjelesno bolesnih nego zdravih osoba, a rizik obolijevanja kreće se od 5 do 12,5% za muškarce, dok je za žene dva puta veći i kreće se od 10 do 25%. U osoba oboljelih od dijabetesa, depresivne tegobe su dvostruko češće nego u opštoj populaciji, a čak 11% osoba sa dijabetesom oboljeće od velike depresivne epizode. Često se kao posljedica depresivnog poremećaja javlja manja sposobnost oboljelog da brine o simptomima dijabetesa, usljed čega nastaju komplikacije same bolesti koje smanjuju kvalitet života oboljelog. Ciljevi i zadaci rada su bili na ispitivanoj skupini (žene starosne dobi 45 do 77 godina koje boluju od dijabetesa i žive u ruralnim područjima) utvrditi: prehrambene navike žena oboljelih od dijabetesa te učestalost pojave depresivnih tegoba kao i uticaj životnog stila na regulaciju dijabetesa. Za prikupljanje podataka korišten je upitni list razvijen specifično za potrebe istraživanja. Sastoji se iz 7 grupa pitanja formulisanih na osnovu savremenih preporuka i vodiča pravilne prehrane kao i ADA vodiča u liječenju dijabetesa. Provedeni su standardni testovi deskriptivne statistike sa mjerama tendencije i disperzije. Populacija zdravih žena konzumira manje hljeba u odnosu na žene oboljele od dijabetesa. Dok zdrave žene konzumiraju više rafiniranog šećera u poređenju sa oboljelim. Većina žena konzumira pite dva do 3 puta sedmično, s tim što zdrave žene češće konzumiraju pitu svakodnevno. Više od 2/3 žena oboljelih od dijabetesa ne konzumira zaslađene napitke, dok više od polovine zdravih žena konzumira zaslađene napitke. Prosječni BMI zdravih žena manji je u odnosu na BMI bolesnih žena u svakoj ispitivanoj dobnoj skupini ispitanica. U skupini zdravih žena manje je onih sa prekomjernom tjelesnom masom u odnosu na oboljele žene. Duže trajanje dijabetesa povezano je sa lošijom regulacijom bolesti, HbA1C pokazivao je porast u korelaciji sa dužinom trajanja bolesti. Duže trajanja bolesti pokazalo je veću učestalost depresivnih tegoba, žene koje boluju od dijabetesa duže. Dužina trajanja bolesti i debljina značajno utiču na regulaciju dijabetesa u više od 50% oboljelih. Od nesаницe pati više od 50% oboljelih žena, dok zdrave pate u manje od 30% slučajeva. Pacijenti oboljeli od dijabetesa imaju depresivne tegobe u više od 50% slučajeva. Paralelno liječenje depresivnih tegoba kod pacijenata oboljelih od dijabetesa može poboljšati njihovu kvalitetu života, jer depresivno raspoloženje svakako sa sobom nosi i slabije pridržavanje dijetetskog režima, kao i provođenje redovnije fizičke aktivnosti i tjelovježbe. Zbog toga bi preporuke bile korištenje politerapije i sistemskog pristupa liječenju prema savremenim vodičima. Potrebna su daljnja istraživanja uz uspostavljanje novih standardiziranih upitnika za dijagnozu depresije kod osoba sa dijabetesom ili istraživanja uz primjenu postojećih upitnika kao što su Bekov indikator depresije, PHQ-9 i slično. Ključne riječi: dijabetes, depresivne tegobe, prehrana, životni stil</p>
Datum	16.01.2019
Predsjednik	dr. sc. Marizela Šabanović, docent uža naučna oblast: Nutricionizam Tehnološki fakultet Univerziteta u Tuzli
Mentor	dr. sc. Midhat Jašić, redovni profesor uža naučna oblast: Nutricionizam Tehnološki fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	dr. sc. Ramzija Cvrk, vanredni profesor uža naučna oblast: Prehrambena tehnologija Tehnološki fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	dr.sc. Amel Selimović, docent za užu naučnu oblast "Prehrambena tehnologija" na Tehnološkom fakultetu Univerziteta u Tuzli
Dodatni detalji i lokacija	na Tehnološkom fakultetu Univerziteta u Tuzli, 16.01.2019. godine u 16:30 sati
Zavrsne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Rad se može pogledati u Sekretarijatu fakulteta radnim danom od 08 do 14 sati.